

REGLEMENT FOR ELDRERÅD, RÅD FOR MENNESKER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE, UNGDOMSRÅD OG INNVANDRERUTVALG I ØVRE EIKER KOMMUNE

Vedtatt av Øvre Eiker kommunestyre 19. februar 2020. Endret 28. oktober 2020.

1 FORMÅL OG INNLEDNING

§ 1-1 Formål

Det gode liv i Øvre Eiker kommune skapes sammen, av alle som jobber og bor her. Kommunen legger best til rette for å skape det gode liv når kommune og engasjerte innbyggere spiller på lag.

Kommunens prosesser skal være åpne og forutsigbare og invitere til engasjement og deltakelse. Medvirkning skal styrke lokaldemokratiet, bidra til at kommunale beslutninger blir til gjennom legitime prosesser med brei forankring og til at beslutninger og tjenester holder god kvalitet.

Kommunen skal være seg bevisst at enkelte grupper deltar i mindre grad enn andre, og gjøre tiltak for å stimulere til mer deltakelse. Det skal inviteres aktivt og bredt til dialog i de ulike stadiene fram mot en kommunal beslutning av betydning, og kommunen skal organisere samarbeid med representanter for grupper som ellers vil ha utfordringer med å nå fram i de politiske prosessene.

Råd og medvirkningsstrukturer for ulike befolkningsgrupper skal ha en klart definert rolle i politiske beslutningsprosesser, en valgordning som involverer bredest mulig, kompetent og koordinert sekretariatsbistand og opplæring.

På denne bakgrunn har Øvre Eiker kommunestyre fastsatt dette reglementet for eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, ungdomsråd og innvandrerråd, med hjemmel i kommunelovens § 5-7, § 5-12, § 5-13 og forskrift om medvirkningsordninger.

Reglementets deler 2 og 7 gjelder for alle tre råd og innvandrerrådet. Reglementets deler 3, 4, 5 og 6 inneholder bestemmelser som gjelder spesifikt for det enkelte råd/utvalg.

2 FELLESBESTEMMELSER

§ 2-1 Mandat

Eldrerådet, rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse, ungdomsrådet og innvandrerrådet (heretter kalt Rådene) skal være partipolitisk uavhengige, rådgivende organer for kommunen.

Rådene skal bidra til at deres respektive målgrupper skal kunne høres i kommunale beslutningsprosesser gjennom åpen, bred og tilgjengelig medvirkning. Rådene skal ta opp saker som vedkommer deres respektive målgrupper i kommunen. Kommunedirektøren skal sørge for å forelegge saker for rådene som angår deres respektive målgrupper. Rådene skal slik sett inkluderes i løpende politisk saksbehandling gjennom faste møter i forkant av utvalgsmøter. Kommunedirektøren skal ha en brei tilnærming til hvilke saker som kan angå de ulike målgruppene.

Rådene kan delta i andre prosesser i kommunen og bør for eksempel inkluderes i komiteer, utvalg og møter som gir innspill til administrasjon eller politikk om saker som angår deres respektive målgrupper.

Rådene kan frivillig velge å engasjere seg på andre områder innenfor rammene av dette reglementet, lov og forskrift. Rådene må da opptre på egne vegne og for egen regning, hvis ikke kommunen har bestemt noe annet.

§ 2-2 Valg og sammensetning

Rådene skal velges av kommunestyret etter forslag fra valgallmøter som nedenfor og i deler 3, 4, 5 og 6.

På allmøtene kan alle innbyggere i Øvre Eiker kommune som er valgbare til rådet møte med tale-, forslags- og stemmerett.

Kommunedirektøren eller den Kommunedirektøren gir myndighet, organiserer og leder allmøtene. Allmøtene skal begynne med et verksted som skal lage forslag til det respektive råds handlingsprogram for valgperioden. Etter verkstedet skal allmøtet velge sine forslag til rådsmedlemmer etter følgende oppskrift:

- Allmøtet skal først velge et tellekorps på minst to personer, samt to personer til å underskrive protokollen.
- Møteleder skal deretter be om forslag på kandidater. Møteleder skal først be organisasjoner som etter lovverket skal ha forslagsrett om å komme med sine forslag først.
- Forslagsstillerne skal deretter få ordet til å presentere sine forslag.
- Når alle forslag er fremmet, skal møteleder la de enkelte kandidater presentere seg selv, hvis de ikke alt har gjort det som forslagsstillere.
- Møteleder skal deretter åpne for korte spørsmål til kandidatene, men ikke for debatt om valget.
- Møteleder skal organisere skriftlig valg dersom det er flere kandidater enn plasser, eller dersom minst én tilstedeværende krever det. Ellers skal valget foregå ved akklamasjon (applaus).
- Møteleder skal sørge for valg av ett og ett rådsmedlem. Den kandidaten er valgt som får flest stemmer, selv om dette ikke utgjør flertallet av stemmene. Ved stemmelikhet skal møteleder gjennomføre loddtrekning. Stemmetallene for alle kandidater skal stå i protokollen.

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunestyret får protokollen. Kommunestyret skal i første mulige møte godkjenne valget. Hvis det er nødvendig for å sikre representasjon i tråd med lovverket og dette reglementet, kan kommunestyret sørge for at kandidaten med nest flest stemmer går foran den som ellers ville blitt valgt. Dersom det er flere mulige måter å gjøre dette på, skal valg av hvilken kandidat som må vike skje ved loddtrekning.

Dersom allmøtene ikke har gitt nok kandidater til å besette alle plasser, kan Kommunedirektøren fremme forslag om ytterligere kandidater. Om mulig skal organisasjoner med forslagsrett forespørres på nytt om å fremme forslag.

Alle rådene skal ha flertall av medlemmer fra sin respektive målgruppe.

De som kan bli valgt er alle personer som oppfyller kriteriene i del 3, 4, 5 eller 6 i dette reglementet.

Når rådene er valgt skal de selv velge leder og nestleder blant sine medlemmer, med unntak av innvanderutvalget. Leder og nestleder skal tilhøre rådets målgruppe.. Allmøtet for valg av innvanderutvalg skal også foreslå hvem som skal være leder og nestleder blant de som ble valgt som kandidater til faste plasser. Kommunestyret skal foreta endelig valg av innvanderutvalgets leder og nestleder.

Hvis et medlem dør eller kommunestyret løser medlemmet fra vervet, skal kommunestyret velge nytt medlem blant varamedlemmene, og kan da også supplere varalisten. Hvis leder dør eller kommunestyret løser leder fra vervet, skal det velges ny leder.

Reglene som gjelder for folkevalgtes fritak fra vervet skal også gjelde for rådsmedlemmene.

§ 2-3 Sekretariatsbistand

Kommunedirektøren skal sørge for sekretariatsbistand til rådene. Sekretariatet for alle rådene skal fortrinnsvis være samlet på ett sted i kommuneorganisasjonen.

Sekretariatet skal:

- I samarbeid med politisk sekretariat sørge for møteinnkalling til obligatoriske møter, som legges ut på kommunens hjemmeside på samme tid som innkalling til andre politiske møter. Kommunedirektøren står ansvarlig for å forberede innkallingen.
- Sørge for praktisk møteforberedelse til obligatoriske møter.
- Organisere opplæring i samarbeid med rådet.
- Samarbeide med rådsleder, ordfører og øvrig kommuneadministrasjon om saksgang og medvirkning.
- Føre protokoll fra rådets møter.
- Veilede rådet i saksgang og møtegjennomføring ved behov.

Sekretariatet kan:

- Bistå rådet med andre gjøremål i den utstrekning Kommunedirektøren eller den Kommunedirektøren gir myndighet godkjenner dette.

Sekretariatet skal ikke:

- Delta i diskusjonene i møtet, så sant ikke sekretær også møter som Kommunedirektørens representant i møtet. Sekretær kan svare på oppklarende spørsmål i den grad det er mulig og gi rådet nødvendig veiledning for at rådet skal kunne gi uttrykk for hva de ønsker.

§ 2-4 Møter og saksbehandling

Rådene skal avholde sine obligatoriske møter etter møteplan fastsatt av kommunestyret. Rådene skal ha møtene mot slutten av arbeidsuka, før utvalgene gjennomfører sine møter.

Rådsmedlemmene skal få godtgjørelse i tråd med kommunens forskrift for godtgjørelser.

Rådsmedlemmene har møteplikt til sine obligatoriske møter i tråd med de bestemmelsene som til en hver tid gjelder for folkevalgte kommunestyrerepresentanter.

Sakslistene til møtene skal inneholde en del 1, som Kommunedirektøren foreslår, og en del 2, som rådsleder beslutter. Rådsleder beslutter sakslisten endelig

Rådet kan vedta uttalelser til saker og rette forespørsler til ordfører og kommunedirektør. Rådet kan ikke pålegge kommuneadministrasjonen oppgaver.

Rådet kan i kommunestyrets budsjettvedtak gis myndighet til selv å fordele bevilgninger. Innvanderutvalget kan delegeres annen vedtaksmyndighet. Rådene kan fatte vedtak om organisering av sitt eget arbeid innenfor rammene av dette reglementet.

Kommunedirektøren skal sørge for å involvere rådene så tidlig som mulig. Dette kan skje før administrasjonen legger fram saker til politisk behandling, for eksempel gjennom egne orienteringer, diskusjonssaker eller lignende til rådene.

Kommunedirektøren skal sørge for at saker som rådene behandler er i tråd med standarder for Klart språk og at disse sakene har et kort sammendrag først i saken. Når ett eller flere råd skal behandle en sak i samme møterunde som saken går til politisk behandling, skal Kommunedirektøren sørge for at det er samme saksframlegg som brukes gjennom hele saksbehandlingen.

Kommunedirektøren skal legge fram protokoll fra rådsmøtene for kommunestyret til orientering. Vedtak fra rådene i den enkelte sak skal framgå av saksframlegget når kommunestyret behandler saken. Sekretariatet skal sørge for å gjøre utvalg og formannskap oppmerksomme på uttalelser fra rådene i relevante saker.

Rådene har rett til å uttale seg før kommunestyret behandler spørsmål om deres organisering, saksbehandling og budsjett. Rådene skal alltid ha til behandling kommunens budsjett og økonomiplan, tertialrapporteringer og kommuneplan.

Rådene har rett til å benytte seg av spørretime for innbyggerne i kommunestyret, og til å be om møter med det enkelte utvalg og formannskapet. Kommunestyret, ordfører og kommunedirektør skal oppfordre rådene til å bruke disse rettighetene aktivt.

Rådsleder eller 1/3 av rådets medlemmer kan i særlige tilfeller kreve rådet kalt inn til ekstraordinært møte. Slikt vedtak kan rådsleder eller rådet klage på. Formannskapet er klageinstans. Rådet kan fatte vedtak når minst halvparten av medlemmene er tilstede.

Rådsmedlemmene har stemmeplikt i alle saker, men kan stemme blankt ved valg.

Ved stemmelikhet i rådet, har møteleder dobbeltstemme.

Rådene skal ikke ta opp enkeltsaker som gjelder personer.

Rådets møter kan gjennomføres som fjernmøter etter bestemmelsen i kommunelovens § 11-7. Beslutning om fjernmøte avgjøres av rådsleder i dialog med ordfører.

§ 2-5 Handlingsprogram og årsmelding

Hvert råd skal vedta et handlingsprogram på sitt første møte i valgperioden. Handlingsprogrammet skal bestå av inntil seks punkter, basert på forslag fra valgallmøtet. Rådet kan ikke ta inn nye saker i handlingsprogrammet, men kan gjøre redaksjonelle endringer for å sy sammen nærmest likelydende punkter.

Kommunedirektøren skal sørge for at rådets handlingsprogram blir lagt fram for kommunestyret som referatsak ved første mulighet. Det er egne regler for behandlingen av ungdomsrådets handlingsprogram i § 5-3.

Rådet skal bruke handlingsprogrammet som veiledning for hvilke saker rådet skal ha særlig oppmerksomhet mot, hva rådet skal ta opp på eget initiativ og hvilke standpunkter rådet skal innta i relevante saker.

Rådet skal hvert år legge fram en kortfattet melding om virksomheten for kommunestyret.

Årsmeldinga bør inneholde nødvendig og lovpålagt informasjon om omfanget av rådets arbeid og viktige saker som har vært til behandling. Årsmeldinga skal gjøre rede for oppfølging av handlingsprogrammet.

§ 2-6 Opplæring

Sekretariatet og det enkelte råd skal sammen utforme et opplæringsløp som skal gå gjennom hele valgperioden til rådet. Opplæringen skal dekke både politisk og administrativ kompetanse som rådet trenger og faglig kompetanse på rådets område.

Opplæringen skal først og fremst foregå i tilknytning til ordinære møter og med noe opplæring på hvert møte som er satt opp i møteplanen.

Sekretariatet og det enkelte råd bør ved begynnelsen av hvert år sørge for å utarbeide et årshjul for rådets aktiviteter kommende år.

Kommunedirektøren kan gjennomføre én eller flere felles opplæringsamlinger for flere råd sammen.

§ 2-7 Andre regler

Forvaltningsloven, offentleglova, kommuneloven og Øvre Eiker kommunes regelverk for øvrig gjelder også for rådenes virksomhet.

3 ELDRERÅDET

§ 3-1 Målgruppe

Eldrerådets målgruppe er eldre i Øvre Eiker kommune, forstått som innbyggere over 60.

§ 3-2 Særregler om valg og sammensetning

Eldrerådet skal ha 6 medlemmer og 6 personlige varamedlemmer, foreslått på felles valgallmøte for hele kommunen. Medlemmene skal fortrinnsvis representere hvert av de 6 skolekretsene i kommunen som har grendeutvalg. Hvis dette ikke er mulig, kan valgallmøtet foreslå andre kandidater. Organisasjoner som representerer eldre har rett til å fremme forslag på medlemmer før allmøtet gjør sitt valg.

Alle som fyller 15 år i valgåret kan velges til rådet, uavhengig av bosted.

Eldrerådet velges for 4 år av gangen. Valgallmøter skal holdes innen kommunestyrets konstituerende møte i kommunevalgår, og innen utgangen av oktober ved påfølgende valg.

Valgallmøtet skal komme med inntil 12 forslag til eldrerådets handlingsprogram.

4 RÅD FOR MENNESKER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE

§ 4-1 Målgruppe

Råd for mennesker med funksjonsnedsettelsers målgruppe er mennesker i Øvre Eiker kommune med nedsatt funksjonsevne og deres pårørende.

§ 4-2 Særregler om valg og sammensetning

Råd for mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha fem medlemmer og fem varamedlemmer i prioritert rekkefølge, foreslått på felles valgallmøte for hele kommunen. Organisasjoner som representerer personer med funksjonsnedsettelse har forslagsrett på dette allmøtet.

Alle som fyller 15 år i valgåret kan velges til rådet.

Råd for mennesker med funksjonsnedsettelse velges for 4 år av gangen. Valgallmøter skal holdes innen kommunestyrets konstituerende møte i kommunevalgår, og innen utgangen av oktober ved påfølgende valg.

Valgallmøtet skal komme med forslag på inntil 12 punkter til handlingsprogram for rådet.

5 UNGDOMSRÅD

§ 5-1 Målgruppe

Målgruppe for ungdomsrådet er innbyggere i Øvre Eiker mellom 13 og 18 år.

§ 5-2 Særregler om valg og sammensetning

Ungdomsrådet skal ha 12 medlemmer og 12 personlige varamedlemmer, foreslått på felles valgallmøte for hele kommunen. Medlemmene skal fortrinnsvis representere de 6 skolekretsene i kommunen som har grendeutvalg. Hvis dette ikke er mulig, kan valgallmøtet foreslå andre kandidater. Organisasjoner som representerer ungdom har rett til å fremme forslag på medlemmer før allmøtet gjør sitt valg.

Alle som fyller 13 år i valgåret, og som ikke har fylt 19 år i valgåret, kan velges til rådet.

Ungdomsrådets medlemmer velges for to år av gangen, men slik at det for hvert grendeutvalgsområde foreslås 1 medlem og 1 varamedlem hvert år. Medlem og varamedlem som velges samtidig skal være av samme kjønn og av motsatt kjønn av det som ble valgt året før. Dersom det et år ikke er valgt medlem, eller et medlem trekker seg, kan det gjøres suppleringsvalg for ett år av gangen påfølgende år.

Valgallmøter skal holdes innen utgangen av oktober hvert år. I kommunevalgår skal allmøtet holdes innen kommunestyrets konstituerende møte.

Valgallmøtet skal komme med inntil 12 forslag til ungdomsrådets handlingsprogram.

§ 5-3 Særregler om handlingsprogrammet

Ungdomsrådet skal hvert år presentere sitt handlingsprogram i kommunestyret. Kommunestyret skal behandle programmet som vedtakssak, og kan be Kommunedirektøren utrede ett eller flere punkter i handlingsprogrammet.

6 INNVANDRERUTVALGET

§ 6-1 Målgruppe

Innvandrerutvalgets målgruppe er innbyggere i Øvre Eiker som er født i utlandet av to utenlandskfødte foreldre.

§ 6-2 Særregler om valg og sammensetning

Innvandrerutvalget skal ha 5 medlemmer og 5 varamedlemmer i prioritert rekkefølge, foreslått på felles valgallmøte for hele kommunen.

Alle innbyggere i Øvre Eiker som fyller 15 år i valgåret kan velges til rådet.

Innvandrerutvalgets medlemmer velges for to år av gangen. Valgallmøte skal holdes i august/september i valgår.

Valgallmøtet skal komme med forslag på inntil 12 punkter til innvandrerrådets handlingsprogram.

7 OVERGANGSBESTEMMELSER

§ 7-1 Ikrafttredelse

Bestemmelsene i §§ 3-2, 3. avsnitt, 1. setning, og 4-2, 3. avsnitt, 1. setning om valgperiode trer i kraft ved kommunestyrets konstituerende møte i 2023. Sittende eldreråd og råd for mennesker med funksjonsnedsettelse sitter ut sine funksjonsperioder, som vil si fram til konstituerende møte i 2023.

Reglementet for øvrig trer i kraft umiddelbart, og erstatter retningslinjer for innbyggerråd, vedtatt 20. juni 2018.